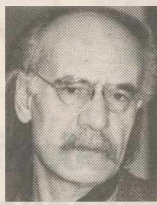

19/11
Ευθείας.

Χαμένοι στη μετάφραση

Πριν από μερικά χρόνια, ελάχιστοι το έλεγαν και ακόμα λιγότεροι ήταν διατεθειμένοι να τους ακούσουν. Μετά την κρίση του '08 ειπώθηκε από περισσότερους, αλλά όταν η κατάσταση άρχισε να εξομαλύνεται, ξεχάστηκε. Στις μέρες μας όμως, ενώ βλέπουμε κράτη ολόκληρα να παραπαίουν τρομοκρατημένα από το φάσμα της χρεοκοπίας, το θέμα τίθεται ξανά. Και τη φορά αυτή επιτακτικά και ολοένα πιο μεγαλόφωνα: οι απορρυθμισμένες και απόλυτα κυρίαρχες αγορές κινούνται ανάμεσα στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη της χρηματοπιστωτικής εποχής μας. Από τη μία οι φούσκες που δημιουργεί η δυναμική και χωρίς κανόνες ανάπτυξή τους κι από την άλλη η αδιέξοδη λιτότητα την οποία οι ίδιες επιβάλλουν για να λυθούν τα προβλήματα που εκείνες δημιούργησαν. Αρα, κάτι πρέπει να κάνουμε.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ετσι, ο ψίθυρος κάποιων περιθωριακών έχει γίνει αίτημα που κερδίζει συνεχώς έδαφος για να ανατρέψει τον ισχύοντα συσχετισμό δυνάμεων ανάμεσα στις ανεξέλεγκτες αγορές και τα κράτη, τα οποία άρχισαν ξανά να διεκδικούν το δικαίωμα να επαναφέρουν στο προσκήνιο την πραγματική οικονομία και την πολιτική, αντί να αποδέχονται παθητικά τους μονόδρομους που τα εξαναγκάζει να ακολουθήσουν ο πανίσχυρος χρηματοπιστωτικός τομέας. Πιο συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει έλεγχο και χαλινάρι στα κέρδη τους, σημαίνει σμίκρυνση των τραπεζών, για να μπορούν να πτωχεύουν αντί να δημιουργούν τεράστια ελλείμματα, που τα κράτη οφείλουν να καλύψουν με λεφτά των φορολογουμένων, και σημαίνει επίσης αποδοχή της μοναδικής διεξόδου η οποία θα μας βγάλει από το τέλμα της ύφεσης: της επέμβασης της ΕΚΤ, όπως έγινε και στις ΗΠΑ, όσο κι αν κάτι τέτοιο θεωρείται ανάθεμα από τους τραπεζίτες ή προσκρούει στην εθνική νεύρωση των Γερμανών, που τους κατατρώχει ακόμα η μνήμη του υπερπληθωρισμού στο Μεσοπόλεμο. Κοντολογίς, σημαίνει επάνοδο της σοσιαλδημοκρατίας.

Όλα αυτά που συμβαίνουν στο εξωτερικό είναι βούτυρο στο ψωμί όσων συμμετέχουν στο ημεδαπό αντιμνημονιακό μέτωπο. Μόνο που κάτι ξεχνάνε επειδή τους βολεύει, κάτι χάνεται στη μετάφραση: στην Ελλάδα η φούσκα δεν ήταν τραπεζική αλλά δημοσιονομική. Δηλαδή, σε αντίθεση με τις άλλες χώρες, το πρόβλημά μας δεν δημιουργήθηκε από την κερδοσκοπία των τραπεζών ή το λαβύρινθο των διαβόητων παραγώγων, αλλά από την τεχνητή διόγκωση μιας επίπλαστης ευημερίας που τράφηκε με δανεικά. Επιπλέον, στην Ελλάδα, το κράτος και γενικότερα ο δημόσιος τομέας δεν δέχθηκε μόνο την επίθεση των νεοφιλελεύθερων, όπως συνέβη έξω, αλλά καταληστεύτηκε από διάφορες ομάδες που δεν ήταν όλοι κρατικοδίαιτοι επιχειρηματίες ή φοροφυγάδες, αλλά και μυριάδες επιτήδειοι του βαθέος ΠΑΣΟΚ, με τη «λαϊκή» Δεξιά και την Αριστερά να σιγοντάρει. Ετσι εξηγείται και η στάση κάποιων που σήμερα διαμαρτύρονται για τα χάλια μας, αλλά όποτε στο παρελθόν έγινε προσπάθεια να συμμαζεωτούν τα ελλείμματα, π.χ. το Ασφαλιστικό του Γιαννίτση, βγήκαν στα κεραμίδια και το σταμάτησαν.

Γι' αυτό η περίπτωση μας είναι τόσο δύσκολη και τόσο ιδιότυπη. Δύσκολη επειδή είμαστε αναγκασμένοι να κινηθούμε στο πλαίσιο που επιβάλλουν όσοι μας δανείζουν τα λεφτά τα οποία έχουμε απόλυτη ανάγκη. Και ιδιότυπη επειδή ο αντιμνημονιακός λόγος είναι ένας ιδεολογικός αχταρμάς που μέσα του συνωστίζονται τα πλέον αντιφατικά στοιχεία: από τη μία, το δίκαιο αίτημα να μην πληρώσουν τη νύφη οι ασθενέστεροι και η εύλογη απαίτηση για ανάπτυξη, κι από την άλλη, η αντίσταση σε οτιδήποτε θίγει τα προνόμια που διάφορες επαγγελματικές ομάδες (φαρμακοποιοί, ταξιτζήδες, φορτηγατζήδες κ.ο.κ.) και συνδικαλιστικές συντεχνίες στις ΔΕΚΟ κατοχύρωσαν για την πάρτη τους, ενώ η χώρα βάδιζε κατά κρημνών. Ας το ξαναπούμε: αν η Ελλάδα δεν υπήρχε, οι νεοφιλελεύθεροι θα την είχαν εφεύρει για να απαξιώσουν τα δύο πράγματα που τους μισούν πάνω απ' όλα: την πολιτική και την έννοια του κοινού αγαθού.